

...and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

—Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010-8011
The most influential Lithuanian Daily
in America

No. 185

3c a Copy

Chicago, Illinois, Pirmadienis, Rugpiučio (August) 10 d., 1942

Kaina 3c

Vol. XXVI

INDIJOJ VYKSTA GYVENTOJŲ RIAUSĖS

Dvigubas U.S. Frontas Prieš Japonus

PRIE SOLOMON SALŲ KOVOS VYKSTA JAU TREČIA DIENA

Kiska kovos gali būt jau pasibaigusios.
Sąjungininkų aviacija veikia prieš japonus Pacifiko bazėse visu smarkumu.

Gen. Mac Arthur štabas, rugpiučio 9 d. — Pirmojo Amerikos didžiosios ofensyvos pradžioje galingos Jungtinių Valstybių Pacifiko flotilos pajėgos kartu su "kitomis sąjungininkų pajėgomis" tebetėsia kovas ir atakas ant japonų bazių Solomon salose.

Iš sąjungininkų sluoksnių apie šias didžiasias kovas prie Solomon salų te gaunama tik labai neplachios smulkmenos. Kovos tęsiasi jau trečia diena.

Bombardavo Kiską

Tuo tarpu tūkstančiai mylių į šiaurę nuo Solomon kovų Amerikos Ramiojo vandenyno laivyno dalinys bombarduoja japonų įrengimus ir laivus Kiska saloje. iKiska yra viena trijų Aleutų salų, kurioje japonai turi sutraukę bent 10,000 kariuomenės.

Washingtono komunikatas duoda suprasti, jog šis žygis jau gali būti baigtas, bet rezultatai griečiausiai nebus paskelbti, kol laivyno dalinys negrįš į savo bazę. Griečiausiai per dvi savaites.

Gal ir marinai

Apie Solomon salų kovas ankstesnieji komunikatai pareiškia, jog "veiksmas vyksta sėkmingai, nežinint prieš žemyno aviacijos ir kariuomenės pasipriešinimo." Iš to spėjama, kad šiose kovose dalyvauja ir kariuomenės ar marinų daliniai, kurie jau iškeldinti salose.

Šiose vietose Amerikos marinai pilnoje karo aprangoje jau yra per du mėnesius.

Gen. Mac Arthur komunikatas

Gen Mac Arthur šandies savo komunikate tepareiskia, jog "mūsų laivyno pajėgos dalyvauja atakoje ant pietryčių Solomonų. Mūsų aviacijos pajėgos kooperuoja."

Australijos premjeras John Curtin pareiškė, jog veiksmas Solomon salose "aiškiai yra ofensyviniai ir rodo vadovybių pasiryžimą šiame karo fronte vesti ko-

vos karą." Jis pažymėjo, jog pasiruošimai šioms kovoms vyko per kelias savaites ir praversti japonams visai nesitikint.

Bombarduoja Salamauą

Tuo pačiu laiku vidutinio dydžio bombonešiai pravedė tris dideles atakas ant japonų okupuoto Salamaua aerodromo, Naujojo Gvinėjo.

Kiti sąjungininkų aviacijos daliniai atakavo japonų kariuomenės pirmąsias pozicijas tarp Port Moresby ir Buna-Gona, Naujojo Gvinėjo. Taip pat apmėtyta bombomis japonų aerodromai prie Rabaul, New Britain saloje.

Bijosi riaušių

Maskva, rugp. 9 d. — Tasso pranešimas iš Genevos paskelbė, jog patikimi slugsniai pranešė, kad vokiečiai pasiuntę į neokupuotosios Prancūzijos sostinę Vichy motorizuotosios pėstininkų kariuomenės dalinį, artilerijos paltuną ir keturis mažuosius tankus.

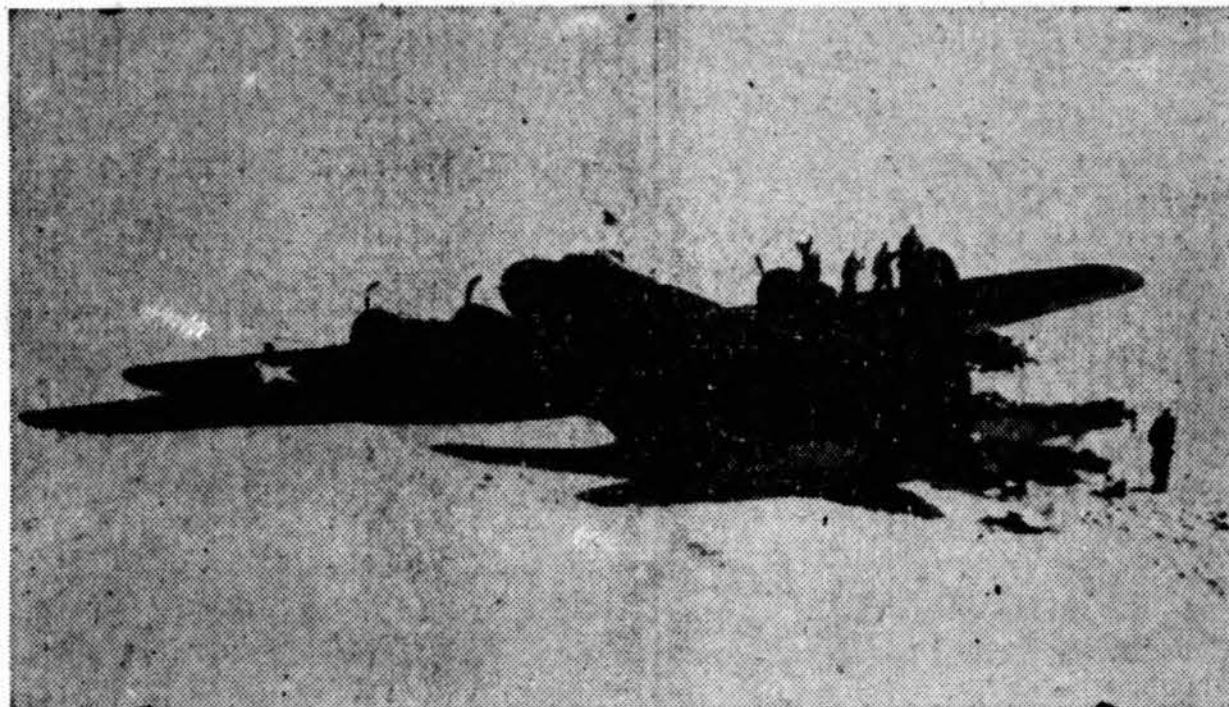
Spėjama, jog ši kariuomenė pasiųsta sąsąsij su įtempta padėtimi Prancūzijos viduje.

Nacių agentų kūnų negrąžins giminėms

Washingtonas, rugpiučio 9 d. — Brig. gen. Albert L. Cox pareiškė, jog šešių nacių sabotažnikų, užmokėjusių savo gyvybėmis už sąmokslą sabotažuoti Amerikos pramonę ir susisiekimą, lavonai nebus grąžinami giminėms. Kas su jais bus padaryta, griečiausia bus nuspręsta pirmadienį.

Cox pažymėjo, jog šiuo laiku sabotažnikų lavonai tebelaikomi kariuomenės Walter Reed ligoninės lavoninėje. Iš šešių sabotažnikų tik du turi artimesnius giminės. Tai Herbert Haupt, kurio tėvai yra Chicagoje ir John Edward Kerling, vų grupės Viduržemio jūros kurio žmona suareštuota je.

Lakūnams pagalba

("Draugas" Acme telephoto)

U. S. laivyno jūrinis lėktuvas nuo Grenlandijos ledų vaduoja 15 U. S. armijos lakūnų, kurie netekus gazolino su savo bombonešiu buvo priversti ten nusileisti. Atvaizde matomi keli įgulos nariai prie savo sugadinto bombonešio. (U. S. Navy Official photo).

Tokijo girias: Nuskandinta 20

Tokijo, rugpiučio 9 d. — Pasak Tokijo radio, Japonijos karo vadovybė paskelbusi, jog prie Solomon salų Japonijos laivynas nuskandinęs nežinomo tipo vieną kovos laivą, septynis kruzerius, keturis destroječius ir virš dešimties transportinių laivų. Šie laivai esą nuskandinti susirėmimuose su Amerikos ir britų karo laivynų daliniais.

Tuo pačiu laiku japonai paskelbė, jog šiuose susirėmimuose menkai sužaloti du japonų kruzeriai, bet jie dar galį ir tebekovoja.

Šie japonų pranešimai niekuir nepatvirtinti, nors sąjungininkų pranešimuose pažymima apie Amerikos ir sąjungininkų laivynų dalinių atakas ant japonų bazių Solomon salų apylinkėse.

Romos pasigyrimas: nuskandino 3 laivus

Roma, rugpiučio 9 d. — Romos radio paskelbė Italijos karo vadovybė pranešimą, jog italų submarinai Atlante nuskandino du sąjungininkų prekybinius laivus ir vieną tankerį viso 27,874 tonas.

Kairo, rugpiučio 9 d. — Paskelbta, jog pereitą savaitę Amerikos aviacijos pajėgos vidurvakariuose nuskandino 10,000 tonų transporto laivą ir sužalojo kitus laivus atakoje ant ašies laivų John Edward Kerling, vų grupės Viduržemio jūros kurio žmona suareštuota je.

Naciai pasiekę Kaukazo kalnų atšlaites: Berlynas

Berlynas, rugp. 9 d. — Berlyno radio paskelbė karo vadovybės pranešimą, jog vokiečių kariuomenė 250 mylių frontu pasiekusi Kaukazo kalnų atšlaites ir motorizuotoji kariuomenė, žygiuojanti Stalingrado linkui, pasiekusi apylinkes tarp Vogos ir Dono.

Tuo pačiu laiku kiti motorizuotosios kariuomenės daliniai veržiasi Maikopo linkui, nors kovos tebevyksta prieš Kuban upės, į šiaurę nuo Krasnodaro.

Rusai traukiasi

Pasak nacių karo vadovybės, rusai evakuoją savo dalinius iš Juodosios jūros pakraščių šiauriniam Kaukaze, kai vokiečių aviacija sukoncentravusi savo atakas šiose linijose.

Apylinkėje "tarp Volgos ir Dono" vokiečiai atmušę stiprias rusų kontratakas.

Naciai sulaikyti

Maskva, rugp. 9 d. — Sovietų informacijos biuras šandies paskelbė, jog rusų kariuomenė kovojanti prieš pakartotinas vokiečių atakas Armavir apylinkėje ir tuo pačiu laiku duoda suprasti, jog fronte neįvykę svarbių pasikeitimų.

Kropotkino apylinkėje, apie 50 mylių į šiaurę, ir Kletskaja apylinkėje, į šiaurvakarius nuo Stalingrado,

Londonas, rugp. 9 d. — Reuters pranešė iš Stockholm, jog Norvegijos Vidikin Quislingas išvykęs iš Norvegijos slapstoms konferencijoms su Hitleriu.

raudonoji armija taip pat tebesilaikanti savo senųjų pozicijų. Šiose visose fronto dalyse vokiečiams esą padaryta didelių nuostolių.

KARO EIGA

PACIFIKAS

Amerikos laivynas pravedė dvigubą ataką prieš japonus. Atakuojama japonų bazė Solomon salose ir Kiska saloje prie Alaskos.

Gen. Mac Arthur aviacijos pajėgos bombarduoja japonų bazes Naujojo Gvinėjo ir New Britain saloje, kai tuo pačiu laiku amerikiečių aviacija apmėtė bombomis japonų bazes Kinijoje.

EUROPA

Nacių pranešimai skelbia, jog jų kariuomenė pasiekusi Kaukazo kalnų šlaitus ir užėmusi Krasnodarą. Tuo tarpu rusai skelbia, jog nacių karo pajėgos visuose frontuose sulaikytos.

AZIJA

Indijoje suimtas Gandhi ir jo pasekėjų grupė. Sąsąsij su tuo Bombay ir kitose vietose iškilo riaušės ir minios susirėmimai su policija.

AFRIKA

Amerikos bombonešiai nuskandino ašies prekybinių laivą, atakavo Tobruką. Italai giriasi nuskandine Atlante sąjungininkų du prekybinius laivus

POLICIJOS IR MINIOS SUSIRĖMIMAI, SUIMTŲ YRA 149

Suimtųjų tarpe yra Gandhi, Nehru ir kiti žymesnieji indų nacionalistų kongreso partijos vadai

Ahmedabad, Indija, rugp. 9 d. — Miniai asmenų puolant akmenimis ir bandant padegti policijos stotį nušautas vienas žmogus ir vienas sužeistas.

Pranešimas iš Bombay skelbia, jog i ligoninės atgabenta penkiolika asmenų, kurie sužeisti susirėmimuose su policija įvairiose vietose.

Užėmę Krasnodarą

Berlynas, rugp. 9 d. —

Berlyno radio šandies paskelbė, jog Vokietijos karo vadovybė pranešusi, kad vokiečių kariuomenė užėmusi Krasnodarą, vieną svarbiausių vakarų Kaukazo miestų, apie 69 mylias į šiaurvakarius nuo Maikopo aliejaus laukų.

Rusų pranešimuose apie šiuos nacių žygius nieko neminima. Tuo tarpu naciai jau anksčiau buvo paskelbę pasiekę Maikopo aliejaus laukus.

Bombay, rugp. 9 d. — Ši popietį Bombay gatvėse iškilo riaušės, kai policija paleido 60 šūvių į minią žmonių miesto Haharbouri dalyje. Riaušės iškilo, kai suareštuotas Mohandas K. Gandhi ir apie 50 jo pasekėjų.

Susirėmimai su policija iškilo, kai Indijos Kongreso partijos nariai sudegino du dviejų aukštų autobusus ir apmėtė policiją akmenimis ir bonkomis.

Suimta 149

Iki penktos valandos popietį suimta 149 asmenys. Oficialiai paskelbta, jog Bombay apiplėšta du javų sandėliai ir akmenimis apmėtyta policija ir polijos stotis.

Apylinkėje draudžiama šiuo metu daugiau kaip penkiems asmenims susirinkti ir taip pat uždrausta nešiotis ginklų.

Suimtųjų

Suimtųjų tarpe šaka Gandhi yra Pandit Jawarhalal Nehru, vienas svarbiausių Indijos nacionalistų vadų; S. V. Patel, Indijos kongreso parlamentarinės komisijos pirmininkas, Maulana A. K. Azad, kongreso partijos musulmonų pirmininkas, Miss Madeline Slade, anglė Gandhi sekretorė ir Mrs. S. Naidu, 1925 metais buvusi Indijos Nacionalio Kongreso pirmininkė.

Oficialus pranešimas paskelbė, jog bet kokie veiksmai, galį "paralyžuoti karo pastangas," nebus toleruojami.

Rev. Howard J. Carroll paskirtas į monsinjorus

Washingtonas, rugp. 9 d. — Apaštališkoji delegacija gavo pranešimą, jog Rev. Dr. Howard J. Carroll, Katolikų Nacionalės Konferencijos (NCWC) sekretoriaus padėjėjas, Popiežiaus Pijaus XII paskirtas privačiu čamberlenu su monsinjoro titulu.

Saulė teka 5:52 val., saulė leidžias 7:59 val.

Šunys ir katės

(Atkelta iš 2 pusl.)

cija, kaip didžiojo medžio-
tojo, pakils.

Katės dovana — žiurkės

Katės taip pat ištikimy-
bės ir meilės vardu dažnai
atneša pagautas peles savo
šeimininkams. Mažutė Dor-
senno "Tommi", dėkodama
maitinusi ją virėjai, kas
rytą dėdavo prie jos kojų
pagautą pelę ir niekaip ne-
galėjo suprasti, kodėl virė-
ja, kaip ragana, už tai siu-
to. Anglų dvasininkas Vu-
das pasakoja, kad jo kati-
nas, nežinodamas kaip iš-
reikšti savo meilę, atnešė
jam į patalą tris didžiules
žiurkes.

Šunes dažnai prisiriša ne
tik prie žmogaus, bet ir prie
kitų gyvulių. Kaimyninėje
su Dorsenu fermoje labai
bičiuliausi katė su šuniu.
Dėl nežinomų priežasčių fer-
jeras nutarė nusikratyti ka-
te. Jis įdėjo ją į maišą ir
metė į upę. Šuo, su nerimu
sekęs visus šeimnininko veiks-
mus, šoko į vandenį ir iš-
traukė savo draugę. Tai pa-
matęs ūkininkas paėmė ka-

tę ir daugiau su ja nesisky-
rė.

Šunys persergėjo nuo pavojų

Mums gerai žinomas ne-
paprastas šunų nujautimas,
mokėjimas orientuotis neži-
nomoje vietoje, atrasti na-
mus, šeimnininkus ir t.t.

Prieš keletą mėnesių, Š.
Bernardino vienuoliai norėjo
vykti su savo garsiais šu-
nimis pasivaikščioti. Visų
nustebimu, paprastai visuo-
met paklusnūs gyvuliai, da-
bar kategoriškai atsisakė
apleisti savo šunidę. Vienuo-
liai patikėjo šunų instinktui
ir pasilikio namie. Po valan-
dos, pro vienuolyną praūžė
gigantiška sniego lavina, ku-
ri išdaužė koplyčios langus
ir užvertė kelią, kuriuo tu-
rėjo eiti vienuoliai. V. J.

Niekada taip neklustame,
kaip sakdami kitiems klai-
das.

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Most Modern
Photographer
for over
30 years
AIR CONDITIONED STUDIO
FOR YOUR COMFORT
MOST MODERN
COMPLETE
ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 2813

VADAVO LAKŪNUS

Leit. pulk. Bernat Balchen,
garsus Arktiko sričių tyrė-
jas, o šiandien esąs U. S. ar-
mijos tarnyboje, vadovavo
U. S. armijos 15 lakūnų va-
davime Grenlandijoje.

Batai, kurie greitina žingsnius

Jugoslavijoje vienas bat-
siuvis išrado savotiškus bat-
tus, kuriais apsiavus gali-
ma du kartą greičiau eiti,
negu paprastais batais. Pa-
slaptis yra labai paprasta
— batų padai daromi iš oro
pripūstos gumos, kaip dvi-
račių padangos. Todėl žing-
snis yra žymiai lengvesnis,
nes batų padai einantį kelia
aukšty. Bet tokie batai du
kart sunkesni už paprastus,
todėl žingsnio lengvumą nu-
stelbia padų sunkumas.

Chicago mayoras Carter
H. Harrison 1913 metais pir-
mą kartą paskyrė moteris
policininkes.

1830 metais Chicagoj bal-
suotojų piliečių knygoje bu-
vo įrašyta tik 32 asmenys.

Lincoln parkui Chicagoje
policija buvo suorganizuota
1872 m.

**MAKE
EVERY
PAY DAY
BOND DAY**

Kulkos atšoksta nuo krokodilų nugaros

Brazilijos pakrantėse ir
upių žiotyse yra labai daug
krokodilų, sudarančių nuo-
latinį pavojų besimaudan-
tiems žmonėms ir gyvu-
liams. Su tais plėšrūnais
sunku kovoti, nes nušauti
krokodila galima tik patai-
kiant į labai jautrią vietą: į
akį, nasrus, pakaklį. O nuo
jų šarvotos nugaros kulkos
nuslysta rikošetu arba at-
šoka. Dabar išrastos ypa-
tingos kulkos, kurių galuo-
se yra stipriausi nuodai.
Jei tik tokia kulka bent
kiek p raketą krokodilo
kiautą ar įdrieskia odą, kad
nuodai galėtų pasiekti krau-
ją, krokodilas nugaista per
keletą minučių. O šiaip jie
ir smarkiai sužeisti nemirš-
tą, nes yra nepaprastai ga-
jūs.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

Metinės Mirties Sukaktuvės

Dominikas Balis

Gyveno 6558 South Morgan Street
Telefonas WENTWORTH 0418

Persikyrė su šiuo pasauliu rugpiūčio 10 d., 1941 m.,
12:30 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskrįčio, Laižavos pa-
rapijos, Purplų kaimo.

Buvo palaidotas rugpiūčio 13 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Nors prabėgo jau metai laiko nuo Tavo prasišalinimo
iš mūsų tarpo, brangus Dominikai, bet mes Tavę dar ne-
užmiršome. Tavo mirties paminėjimui brolis Jonas Balis už-
sakė šv. Mišias, kurias bus atlaikytos rugpiūčio 11 d., 7:00
val. ryto, Švento Jurgio parapijos bažnyčioje.

Ta patį rytą 8:00 val. bus atlaikytos trejos gedulingos
šv. Mišios, kurias užsakė velionio Dominiko žmona, Barbora.

A. a. velionio Dominiko žmona, Barbora Balis, visus
užprašo dalyvauti pamaldose, o po pamaldų kviečia visus at-
silankyti į jos namus ant pietų, adr. 6558 So. Morgan Street.

Pagalios, lai būnie visiems žinoma, kad yra užpirtos šv.
Mišios ir rugpiūčio 12 d., kurios atsisbus Dievo Apvaizdos par-
bažnyčioje 6:45 valandą ryto.

Nuliūdę lieka:—

Moteris, Sūnus, Marti, Anūkas, Brolis
ir Visos Kitos Giminės.

SUPAŽINDINKITE KITUS SU DIENR. "DRAUGU"

CLASSIFIED ADS

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED
ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel.: RANDOLPH 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI
DIE MAKERS
\$1.40 į valandą, su užtenkamai "over-
time." Turi būt 1st class.
UNITED SPECIALTIES CO.,
9705 Cottage Grove.

REIKIA ROUGH GRINDERS
Paiskome Rough Grinders ir Floor
Moulders. Kreipkitės į —
CENTRAL PATTERN AND
FOUNDRY CO.
3737 So. Sacramento Ave.

ALL AROUND FURNITURE
REFINISHER
Reikia visuose darbuose prityrusių
Furniture Refinisher, Furniture Ca-
binet Man. Užtikrinam, kad bus
nuolatini darbas.

Kreipkitės:
FRANK D. IBACH AND SON
633 West Madison. Oak Park, Ill.
Tel. Euclid 556

Reikia Armature winder ir trouble
shooter visokiems darbuose elektri-
kinių motory taisymp šapoje.
Kreipkitės:
M. GOLDSCHMIDT AND CO.
1022 W. Jackson Bl. Tel. Hay. 7557

TOOL AND DIE MAKER
Būtina reikla precision instrument
manufacturer karšūmenės darbu,
dienomis ar naktimis.

BECK-LEE CORPORATION
630 West Jackson Blvd.

HANDYMAN
Reikia tokio vyro, kuris tikty vi-
siems lengviems fabriko darbuoms.
BECKLEY-CARDY CO.
1632 S. Indiana Ave.

Nuteistas 25

metus kalėti

Andai teismo "jury" pri-
pažintas kaltu Allen Stuver,
23 m. amž., už savo žmo-
nos pasmaugimą nuteistas
25 metus kalėti.

PERSKAITE "DRAUGĄ", DUOKITE JĮ KITIEMS

SUPAŽINDINKITE KITUS SU DIENR. "DRAUGU"

STOP Itching GET RELIEF
This Fast Way
— No Heavy Lotion
For quick relief from itching of eczema, pimples,
athlete's foot, scabies, rashes and other ex-
ternally caused skin troubles, use world-famous
cooling, antiseptic, liquid D. D. D. Prescription
Creamless, stinkless. Soothes irritation and
quickly stops intense itching. 35c trial bottle
proves it, or your money back. Ask your
druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

REMOKITE "DRAUGĄ"

**GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME**
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE: 9000 620 WEST 15TH AVENUE

HELP WANTED — MOTERYS

M A I D S
Kreipkitės į Mrs. Wood sekandai:
GEORGIAN HOTEL, 422 Davis St.,
Evanston, Ill., tel. Greenleaf 4100.

GHG.
Reikia prityrusios merginos prie po-
wer sewing mašinos dirbant ant
langu uždagalus.
BECKLEY-CARDY CO.
1632 S. Indiana Ave.

O P E R A T O R E S
Reikia prityrusių front makers. Pui-
kios darbo sąlygos. Aukštas pie-
work užmokestis. Kreipkitės prie —
Miss Durfee, EATON-CARLSON,
1725 West North Avenue.

RENDUOJAMAS KAMBARYS

Vyrui ar moterai turime švaru, gra-
žų kambarį ant rendos prieinama
kaina. Kreipkitės ar šaukite:
414 West 60th Place
Tel. Wentworth 6897

PANELE PAIESKO KAMBARIO
Lietuvaitė panelė paieško kambario
Marquette Park apylinkėje prie se-
nų žmonių ir kur nėra mažų vaikų.
Šaukite: LAF. 5887

PARDAVIMUI

PARSIDUODA TAVERNAS
Parsiduoda geroj apylinkėje, Cice-
roje, 9 metal tofė načioje vietoje.
Prieinama kaina. Šaukite —
CICERO 7046

PARSIDUODA BRIGHTON PARKE
Savininkas parduoda namą ant 50
pėdų žemės su būtinu (delikatese-
nas). Yra 3 kambariai prie biznio
apsigvenimui. Antrame aukšte yra
6 modernūs kambariai su visais į-
rengimais; yra taipgi 2-karų gara-
žas. Šaukite sekandai —
YARDS 5482

What You Buy With WAR BONDS

These huge 60-ton heavy tanks
cost \$120,000, and America's auto-
motive and locomotive plants are
turning them out on a never-ending
assembly line. Our army uses light
tanks, weighing 14 tons, and me-
dium tanks of 28 tons also, but we
favor the medium tank over the
other two.

These heavy tanks are needed for
certain phases of modern warfare,
and with their thick armor and
heavy-gauge guns they are almost
unstoppable. They are considered
superior in gun power, in maneuver-
ability and in the power of their
huge tractor motors to Axis tanks.
Americans everywhere are helping
to pay for these monsters of war
through their purchase of War
Bonds. Invest at least ten percent
of your income in War Bonds every
pay day. U. S. Treasury Department

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir
Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

(Isteigta 1889 m.).
**PETER TROOST
MONUMENT CO.**
MENISKI — VERTINGI
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ZENKLAI
PASITIKĖJIMO MUMIS
REKORDAS

Ši firma virš 50 m. tos
pačios šeimos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST.
Memorials Erected Anywhere
TROOST MEMORIALS have Beauty, Dignity
and Distinction.
BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVING!
KREIPKITES PRIE LIETUVIO
JOHN W. PACHANKIS
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.
MODERNI Išvaidinė PARODA:
4535 W. Washington Blvd.
Tel. ESTebrook 3645
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

**PASKUTINIS
PAGERBIMAS**

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727

Radio Programas — 7:00 iki 8:00 val. ketvirtadienio vakare,
iš stoties WGES (1390), su Povilu Saltimieri.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

KOPLYČIOS DYKAI | AMBULANCE
VISOSE MIESTO DALYSE | DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULlman 1270
P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Street
Skyrius: 710 West 18th Street
Visi telefonai: YARDS 1419
I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARDS 0781-0782

ANTANAS M. PHILIPS
3307 Lithuania Avenue
Tel. YARDS 4908
MAZEIKA ir EVANAUSKAS
3319 Lithuania Avenue
Tel. YARDS 1138-1139
LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 South Michigan Avenue
Tel. PULlman 9661
J. LIULEVICIUS
4348 South California Avenue
Tel. LAFayette 3572

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

1634 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kainos: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavieniai numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negražiname, jei nepasoma tai padaryti ir neprisiūniamas tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuostatais. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniskumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Karo ir politikos lauke

Turtų troškimas ir laisvė

Laval, didelis Hitlerio bičiulis, gerokai talkininkauja naciams šiame kare. Kai kas sako, kad Laval palaikąs artimus santykius su Hitleriu, kad nori jog prancūzai belaisviai grįžtų iš Vokietijos į savo gimtinę. Bet yra ir kitaip galvojančių. Kiti sako, kad Laval yra labai palinkęs prie pinigų ir gražių namų. Tai Hitleris gerai žina, todėl šią Laval silpnę ir išnaudoja savo interesams. Sakoma, jei Hitleris pralaimėtų, tai Laval netektų tų patogumų ir turtų, kuriuos jis dabar turi. Todėl Laval ir talkininkauja Hitleriui šiame kare.

Tiesa, yra žmonių, kurie labiau myli pinigą ir gražų namą, negu laisvę. Tikras prancūzas be laisvės negali gyventi, jam laisvė kaip ir kasdieninė duona, jis laisvę labiau vertina, negu pinigą ar namus. Laval nėra tikras prancūzas, jis negali ar nenori suprasti tikrųjų prancūzų aspiracijų. Todėl ir yra gilus konfliktas tarp tikrųjų prancūzų ir Laval asmens.

Naciai stiprina pozicijas Afrikoje

Yra žinoma, kad Prancūzija stiprina ir ginkluoja savo pozicijas šiaurės Afrikoje. Naciai padeda Laval siųsti prancūzų karo jėgas į Maroką, Alžirą ir Tunisą. Ir šiose vietose karo vadovybė yra tų rankose, kurie nori bendradarbiauti su naciais. Taigi Hitleris padeda Laval, o Laval padeda Hitleriui.

Santykiai su Vichy vyriausybe

Nežiūrint, kad Laval ir jo klika remia Hitlerį, bet vis dar Jungtinės Amerikos Valstybės palaiko šokių tokių diplomatinis santykius ir Prancūzija gauna maisto iš Amerikos. Pastaruoju metu kaskart vis daugiau atsiranda balsų, kurie sako, kad jau atėjo laikas nutraukti santykius su Vichy valdžia, kuri taip vergiškai lankstosi naciams ir siūniamą duoną siūsti tiems, kurie kariauja prieš nacius.

Pasiruošimas invazijai

Tom Wintringham, žymus Anglijos galvotojas, kuris gerai nusimano modernio karo keliuose, sako, kad reikia šimtais tūkstančių pagaminti mažų automatiškų šautuvų ir juos išdalinti prancūzams, kai bus padaryta invazija į Europą supliekti nacius.

Atrodo, kad didelės galvos ir sumanūs žmonės dienomis ir naktimis galvoja ir svarsto kaip sekmiausiai praveisti invaziją į Europą, kur žmonės kenčia nacių priespaudą.

Karbo dėl rusų separatinės taikos

Iš Maskvos ateina žinios, kad Rusijos fronte yra didelis pavojus, kad gali Rusija klupti ir grėsia padaryti separatinę taiką.

Panašių sugestijų daro neoficialiai ir oficialūs sovietų valdininkai, kurie gyvena Washingtonė.

Atrodo, kad iš Maskvos aliamuojančios žinios turi tikslą, kad kuo greičiausiai būtų atidarytas antras frontas.

Jei naciai turės tokius nuostolius ir kitur, kaip prie evastopoli, tai kritus Stalingradui ir Kaukazu, Rusija ar nebus karo pralaimėjus, ji galės toliau kariauti ir reikės daryti jai separatinės taikos. Jei kristų rusų kariuomenės moralė, naciai paimtų Stalingradą ir visą Kaukazą, tai būtų blogiau, bet ir tai Rusijai dar tuojau reikėtų daryti separatinės taikos.

Žinoma, jei rusų armija kristų, tai už pralaimėjimus būtų kaltė suversta Amerikai ir Anglijai, kad nedavė užtektinai Rusijai pagalbos. Bet reikia nepamiršti, kad Amerika viską daro, kad kuo daugiausiai gautų pinigų amunicijos. Klaida manyti, kad Amerika neužtektinai remia Rusiją. Reikia manyti, kad greitai bus paskelbta kiek Amerikos valdžia davė Rusijai pagalbos ir tada mes turėsime tikrą vaizdą ir bus užčiaupus burnos tiems, kurie sako, kad Amerika nepagelbsti Rusijai karo lauke.

K. B.

Prancūzija ir religija

Jacques Rochelle rašo New York Times, kad tikintieji žmonės labiausiai priešinas naciizmui Prancūzijoje. Ypač katalikai su savo energinga dvasiškia kovoja su pastangomis įvesti į jų kraštą hitlerišką santvarką. Rašytojas Rochelle žavisi Toulouse arkivyskupo Salliege vadovybe, katalikų jaunimo grupių įtakos stiprėjimu ir nepaprasta katalikiškosios spaudos drąsa.

Ir aišku — nė vienas žmogus, kurs tiki į Aukščiausiąją Eisybę, netoleruos tironų arba tironiškos filosofijos. Religija padeda išgelbėti Prancūziją; ji turi pagelbėti mums laimėti šį karą ir išgelbėti pasaulį.

Vyskupų užuojautą žydams

Kansas City vyskupas Edwin V. O'Hara žydų dienoje, vadinamoj "Tisha B'av" išreiškė žydų tautai simpatiją šiais žodžiais:

"Mes giliai užjaučiame žydų tautos žmonėms, kurių daug tūkstančių žiauriai išžudyta nacių barbarais. Nekaltų aukų kraujas šaukia į Dangiskąjį Tėvą prieš kaltininkus tų visų žmoniškojo broliškumo įžeidimus... Visi, kurie išpažįsta ypač krikščioniškąjį tikėjimą te-supranta Popiežiaus Pijaus XI pareiškimą, kad "visi krikščionys yra semitais dvasiniu atžvilgiu."

San Antonio arkivyskupas Robert E. Lucey pavadino šių laikų persekiojimus baisiausiais kokių pasaulis matė nuo tų laikų, kuomet Roma norėjo sušaukti krikščionybę, išžudant pirmuosius krikščionis.

Vyčių seimui

Šią savaitę Bostone įvykstančiam Lietuvos Vyčių seimui linkime sėkmingai išristi visas savo organizacijos problemas, kurių yra daug ir svarbių. Jų tarpe yra spausdavės ir "Vyties" reikalai. Nors kartą reiktų juos tinkamai išspręsti ir "Vyčių" padaryti tokiu laikraščiu, kad jis galėtų būti Amerikos lietuvių katalikų atstovu ir minties reikšėju pilna ta žodžio prasme.

SPAUDOS APŽVALGA

Už \$100,000 U. S. karo bonų

"Garsas" praneša, kad Lietuvių R. K. Susivienymas Amerikoje pirkio Jungtinių Valstybių karo bonų už šimtą tūkstančių dolerių. Be to, pranešama, kad ši garbingoji mūsų organizacija turi įdėjusi apie du šimtus tūkstančių dolerių kituose federalinės valdžios bonuose. Taigi, mūsų Susivienymas stipriai dedasi prie Amerikos karo reikalų.

Taip pat "Garsas" paskelbė, kad labai svarbus LRKSA vykdomosios tarybos suvažiavimas bus rugpjūčio 12 — 15 dienomis tos organizacijos patalpose Wilkes Barre, Pa. Pasisekimo!

Lietuva turės būti laisva

"Amerika" rašo, kad didelio susidomėjimo susilaukė buvusiojo prezidento Herberto Hooverio ir buv. ambasadoriaus Gibsono knyga apie pastovios taikos problemas. Toje knygoje abu valstybininkai giliai nagrinėja karo priežastis ir ieško taikai sąlygų. Šioje savo vertingoje knygoje autoriai nurodo, kad

po karo turės būti išpildytas Amerikos pažadas grąžinti laisvę ir nepriklausomybę ir lietuvių tautai, kaip ir kitoms pavergtoms tautoms.

Ir Hooveris ir Gibsonas aiškiai pažymi, kad visos tautos turi teisę į nepriklausomybę ir į savo kultūrų išsaugojimą.

Kiek girdisi, toji knyga "Pastovios taikos problemos" yra plačiai skaitoma.

Mūsų laikraščių bendradarbiai

Vyt. Sirvydas "D-voje" daro įsidėmėtinų pastabų apie mūsų laikraščius ir jų bendradarbius. Jo manymu, laikraščiai pasigenda bendradarbių, rašytojų. Dėl tos priežasties daug klausimų nepalieka neapsvarstyta. Jei kas kokį klausimą pakelia, kiti nepadaeda risti. Ta proga V. Sirvydas sako:

"Pravartu prisiminti didžiųjų rašytojų darbo būdas. Rusų Tolstojus, kaip jo duktė pasakoja, kiekvieną puslapį perrašydavęs 20, 30 ar net šimtą kartų. Jo giriamą apysaką, "Karas ir Taika", jo žmona, sakoma, perrašius pati septynis kartus.

Mes parašykime savo laikraščiai tik po vieną sykį. Ir spauda bus turiningesnė, ir redaktoriams bus lengviau. Mūsų visuomenės gyvenimas bus judresnis".

Sios pastabos labai vietoje. Mūsų dienraščiai, tiesa, netruksta gerų bendradarbių-rašytojų. Tačiau galėtų jų būti daugiau.

("Draugas", 1917 m. rugpjūčio 10 d.).

Varšuvoj karo stovis.... Vokietijos vyriausybė jaučia, kad Lenkijoje rengiama revoliucija. Vokietėms moterims įsakyta išvažiuoti iš Lenkijos. Lenkai triukšmauja dėl Pilsudskio suareštavimo. Varšuvoj paskelbtas karo stovis.

Amerikos karfuomenė į Rusiją.... Sušlubavus rusų frontui prieš vokiečius, prez. Wilsonas pranešė, kad dalis Amerikos kariuomenės bus pasiųsta ir į Rusijos karo laukus.

Rusų-vokiečių fronte Rumunijoj eina dideli ir kruvini mūšiai. Daug rusų ir rumunų paimta belaisvėn. Mūsų rusai atmušė austrų ir vokiečių puolimus.

Vokiečiai naudoja naujas nepaprastai nuodingas dujas, kokių dar niekuomet nėra buvę.

Pirk U. S. War Bonds ir War Stamps! Remk savo krašto apsigynimą.

Kas perka War Bonds ir War Stamps, tas lauzo ašies jėgas.

Tauta, kuri nesirūpina savo garbe, niekam neverta. (Schiffer).

Įvedė baudžiavą

St. Gabaliauskas, rašydamas "Lietuvių Žiniuose" apie tai, kaip bolševikai Lietuvoje "dalino" žemes, pabrėžia, kad tie bolševikų okupacijos laikai tai buvo tikrai baudžiava Lietuvos ūkininkijai. Ji buvo "panaši į tą baudžiavą, kurią turėjo vilti Lietuvos liaudis, kad Lietuvos žemes buvo pasigrobusi į savo rankas lenkiškoji ponija.... Bolševikams sugrąžinus Lietuvoje baudžiavos laikų sąlygas, visa Lietuvos ūkininkija, kaip vienas žmogus, buvo vėlė didžiausiais bolševikų priešais."

Liūdniausia, kad bolševikų įvesta "tvarka" ir "įstatymais" pasinaudojo ir naujieji okupantai naciai, kurie dabar baigia alinti Lietuvos kraštą.

Po svielą pasidairius

KAIP SENOVEJE BŪTA

"Draugo" pageltusiose lapuose prieš 25 metus tilpo tokia korespondencija:

"Wilmerding, Pa. — Dugelis lietuvių susispietę į Lietuvos Sūnų draugiją. Tu ri savo namą ir kas vakaras jame susirenka. Sekmadieniais to namo durys atdaros nuo 8 val. ryto. Susirinkusieji "sūnūs" vieni skaito "Keleivį", "Laisvę", Naujienas, kiti tuština svai galų bonkas, kunigus, vyčius apkalbinėja ir kitaip "šviečiasi".

Šiandie niekur netenka matyti korespondencijos iš to miesto. Matomai, visi apsišvietę ir ramiai sau gyvena ciilistiškam "rojuje", kurį tais čėsais labai piršo ir bustino viršui paminėtos gazetios.

Atvažiavo meška Su "Naujienų" bačka: Mat, Gegužis su Račkausku Ves žemaitę šokti. Vidikas kankliavo, Gugis trimitavo, O Pruseika su Grigaičiu Chorui dirigavo. Bulota kalbėjo, Kiek tiktai norėjo, Bulotienė su šidlausku Iš šalies stovėjo. Rimka gurguliavo,

Mokė draugus savo, Šokit, draugai, šoksiu aš, Taip darykit, kaip ir aš, Vieno jiems betrūko, Nebent tik Terbuko: Tas Terbukas mekendamas Į laukus išrūko. O šakių Kiaulėnų Prislėgė velėna, Jis draugystę negalėjo Dalyvaut tą dieną. Kemešing košė "Katalikas" maišė, O P. Norkus ir Balutis, Apinius sutaisė. Simkui tas netiko: Darbas jo pakriko. "Vyrai, lendu į karklyną", Jis visiems suriko. ("Ežys" 1916 m.)

Napoleonas I sykį norėjo iš savo bibliotekos pasiimti knygą, kuri buvo padėta pacyj viršutinėj lentynoj. Nežiūrint, kad jis buvo didelis vajaaninkas, ale ūgiu — mažas, užkulisuose net vadinamas "mažas kapras", dėl to jokiū būdu negalėjo pasiekti norimos knygos. Pamatęs pastangas vienas adjutantas greit prišoko ir tarė:

— Leiskite, ciesoriau, man pasiekti tą knygą: aš esu aukštesnis. — Ilgesmis norėjai pasakyti, — pataisė Napoleonas, — labai ačiū.

Aną dien nugirdau tokią snėką.

Pas vieną jauną kunigėlį, kuris nemėgo davatkų, užėjo žinoma viena davatkėlė ir plonu balseliu paklausė: — Kunigėli, kas girdėti? — Labai geros naujienos: visos merginos, kurios turi storus balsus, šimet išteksia.

— Iš kur toji loska Pono Dievo! — sušuko mergina padarius kuostoriausį balsą.

PATRULIUOJA PAKRANTES

("Draugas" Acme telephoto)

U. S. pakrančių sargybos lėktuvai patruliuoja Atlantiko pakrantes ir nuo ašies submarinų saugoja prekių laivų konvojus. Laivyno dirizablis taip pat budi. (Official U. S. Coast Guard photo).

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Parapijos piknikas

Brighton Park. — Nekalto Prasidėjimo Šv. Panelės parapija rengia pikniką sekmdienį, rugp. 23 d. Vytauto parke. Piknikai duoda progos susitikti draugams ir pažįstamiems iš įvairių kolonijų. Bendri išvažiavimai sudaro tampsnesius ryšius lietuvių tarpe. Nors dar yra valandėlė laiko iki pikniko, bet brightonparkiečiai iš anksto subruzdavo tinkamai prisirengti. Draugijos, kurios jau laikė šį mėnesį savo susirinkimus, išrinko ir darbininkus darbuotis piknike. Kaip vyrai, taip moterys, vaikinai ir mergaitės pasiketino darbuotis piknike. Draugijos, kaip Saldžiausios Širdies V. Jėzaus, Nekalto Prasidėjimo, Šv. Teresės, Moterų Sąjogos kuopa, Sodalicija, Labdarių kuopa, Šv. Vardo, parapijos choras, Apaštalytės Maldos jau išrinko darbininkus iš savo narių tarpo ir jų sąrašą įteikė klebonui. Draugijos, kurios dar laikys savo susirinkimus, be abejonės, irgi iš savo tarpo išrinks darbuotojus piknikui. Galima pasitikėti, kaip praeityje, taip ir dabar, graži, naudinga pramoga visų draugijų, parapijų ir biznierių visokeriopai bus paremta, nes visos šių metų parapijos sutaupos ir šio pikniko įplaukos skiriamos pirkimui U. S. War Bonds.

Tokiam tikslui verta pasidaruoti ir paremti pramogą. Visi šalies gyventojai padeda valdžiai visokiais būdais šioje valandoje. Ir mes, brightonparkiečiai lietuviai, neatsilikime. Parodykime patriotizmą ne vien žodžiais, bet ir darbais.

Namiškis

United Auto Workers (CIO) suvažiavimas Chicagoj nutarė kreiptis į prez. Roosevelta, kad jis sulauktų Harry Bridges deportavimą.

Lietuviai pasižymi W. S. B. ir W. S.

Brighton Park. — Per Gediminas Building and Loan Association pereiną mėnesį buvo daugiausiai išparduota War Savings Bonds ir Savings Stamps. Daugelis iš pirkėjų buvo lietuviai iš Brighton Park.

Patartina pirkti United States War Savings Bonds ir Stamps per lietuviškas bendroves, nes perkant per jas lietuviai gauna garbę iš United States Treasury Department.

Nėra saugesnės vietos įdėjimui pinigų, kaip U. S. War Savings Bonds ir Savings Stamps, kurie neša nuosimtį ir tuo pačiu prisideda prie šios šalies karo laimėjimo. Taigi, neatidėliokite ilgesniam laikui, bet pirkite dabar War Savings Bonds ir Stamps per lietuviškas bendroves, kur jums yra patogiau. Perkančiams per Gediminas Building and Loan Association, Charles Zekas, sekretorius, suteiks greitą patarnavimą.

Charles Zekas

Ar žinai, kad —

Town of Lake visu smarkumu ruošias prie didelio pikniko rugp. 16 d. Vytauto parke. Bus vienas įdomiausių piknikų. "Bingo" žaidėjams bus duodama dovanų \$500.00 Defense Bonais. Bus ir kitokių įvairenybių. Visi kviečiami atsilankyti.

Koresp.

Labdarių dėmesiai

"Draugo" spaustuvej pikniko tikietai jau pagaminti ir tik reikia ateiti ir juos pasiimti. Kuopų pirmininkai tegul susirūpina tikietai išplatinti. "Draugo" adm.

Areštuota Mrs. Betty Walz, 21 m. amž., už savo kūdikio berniuko apleidimą.

Kaip naciai organizavo savo slaptą veiklą Čikagoje

— "Teutoniškieji Vokietijos sūnūs". — Kiek Čikagoje buvo nacių ir jų simpatikų? — Kyffhausenbund-vokiškoji karinė organizacija USA. — Mokėsi šaudyti, darė manevrus. — Paruošimai slaptiems uždaviniais. — Auksą Hitleriui, geležį sau.

Veržėsi į jaunimą ir universitetus

Specialus komitetas tyrinėjo prieš Ameriką nukreiptos veiklos turi žinių, kad Amerikos vokiečių Bundas savo programą ir kitus įkvėpimus gauna iš Vokietijos vyriausybės, iš nacių propagandos ministerijos (žiūr. "The Trojan Horse in America", p. 310). Jie net buvo pasirinkę tą pačią emblemą — nacių klabiakryžių.

Ypatinga dėmesį jie kreipė į jaunimo paruošimą. Jaunimo vadai dažnai važinėjo į Vokietiją. Jų kelionės ir instruktyvumai planus slaptai sudarydavo specialiai draugija — Užsienyje Gyvenančių Vokiečių Sąjunga. Amerikos policija turėjo žinių, kad Bundo nariai talkino Vokietijos šnipams.

Vokiečiai buvo labai susirūpinę kuo daugiau amerikiečius supažindinti su nacių ideologija. Kaikurie USA universitetai net gavo pasiūlymą pradėti platesnes paskaitas apie Vokietiją. Pati Vokietijos vyriausybė sutiko ir apmokėti tiems profesoriams algas, jei tik jie bus priimtini naciams.

Čikagos vokiečiai ir jų vadai

Nacių vienetas Čikagoje įsisteigė 1933 m. Tada jie pasivadino — "Teutoniškieji Vokietijos Sūnūs", vėliau jie prisiderino prie kitų pasivadindami "Naujosios Vokietijos Draugai", Pagaliau, vykdydami bendrą instrukciją, ir Čikagos naciai persikrikštijo į "German-American Bund". Jų vadu iš pradžių buvo Petras Gissibl, o vėliau — daktaras Willumeit. Šisai per tardymą pareiškė, kad Čikagoje vokiškasis Bundas turi apie 500 narių, tačiau pripažino, kad tas skaičius nėra tikslus, nes Čikagos naciai, kaip ir kituose miestuose, narių sąrašus sudegino. Kai to Willumeit paklausė policija, kiek vokiečių Bundas turi sau prielankių žmonių, simpatikų Čikagoje, jis atsakė:

— Sprendžiant iš to, kiek atsilanko į mūsų mitingus, bus apie 6,000 — 7,000". Jis papasakojo, kad dauguma Čikagos bundo narių yra darbininkai, specialistai, menininkai, kiti profesionalai. Jis papasakojo, tarp jų yra ir tokių, ką išėjo karišką apmokymą — tarnavę kariuomenėje per Didįjį karą.

Kariški pasiruošimai

Tačiau vokiečiai — praktiški žmonės. Jie įvertina, kad bet kokio tikslo siekiant svarbu turėti organizuotą jėgą, kuria reikale būtų galima pasiremti. Todėl naciai ir suskato Amerikoje suorganizuoti visus vokiečius, naciams artimos pasaulėžiūros žmones, kurie yra tarnavę vokiečių ar sąjungininkų armijose. Naciai ėmė kurti Stahlhelmo — Plieno šalmo būrius, kurie Amerikoje pavadinti Kyffhausenbund.

USA policijai pateko į rankas tos organizacijos nario knygutė. Iš jos matyti, kad tos draugystės vadovams pavedama tarp narių ieškoti tokių, kurie būtų patikimi ir reikale galėtų vykdyti slaptus uždavinius, rekomenduojama narius pratinėti šaudyti revolveriais ir šautuvais, net skatinama organizuoti kariškuosius manevrus, ir tai organizuoti kasmet. Nėra abejonės, kad jie turėjo karininkų, kurie sugebėjo sumaniai tas karines mankštas praveisti.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

Auksas — Hitlerio planams

USA slaptoji policija, pavyzdžiui, susekė, kad vieną kartą Filadelfijoje turėjo savo susirinkimą Kyffhausenbund ir jame dalyvavo keletas vokiečių kilmės karininkų, kurie tuo metu buvo aktyvioje USA armijos ir laivyno tarnyboje. Ir jie drauge su kitais stovėjo, kai buvo dainuojamos dainos Horst Weselio, to nacių kūrėjo. Susirinkime garbingoje vietoje buvo svastika ir Hitlerio paveikslas.

Policija turi žinių ir apie kitą tos organizacijos mitingą taip pat Filadelfijoje, tik įvykusį prieš pat šį karą. Tame susirinkime garbingoje vietoje stovėjo vėliava su išrašytų šūkiu:

— Gold gab ich fuer Eisen. (Daviau aš auksą už geležį).

Šūkio istorija tokia: ruoš

WHOLESALE

LIQUOR ISTAIGA

N. KANTER, SAV.

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0014

CRANE COAL CO.

WEST VIRGINIA GENUINE POCAHONTAS

Kol dabartinis stakas dar neišparduotas, ir neturėdami vilties gauti daugiau tuojau, mes siūlome, tiesiog iš geležinkelio karo jums:

GENUINE POCAHONTAS, Mine run — labai lumpsuoti, tonas už tiktai \$8.65
GENUINE POCAHONTAS, Pečiams dydžio — Tikras Bargenas..... \$8.75
BLACK BAND LUMP anglis, labai geri \$10.50
kepimui pečiuose ir namų šildytuvams..

5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedams

SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS KAINOMIS

PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ — SERMEGŲ — SIUTŲ IR KAILIŲ

Jaunavedams Šyrai ir Suknelės

Mūsų Specialybė

Labai geros rūšies moterų kaštiniai, kaštinukais papuoštas arba cioti kotas pasididai nužemintomis kainomis.

ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SIANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP

1711 W. 47th St. Yards 2588

Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, Sav.

damasis karui Hitleris sten gėsi sukelti daugiau kapita lo išlaidingiems žygiams. Buvo paskelbtas šūkis — aukoti auksą. Vėduosieji at-tiduodavo net savo auksinius žiedus, vieton to panau dodami geležinius. Taigi ir Amerikos naciai prie to dėjosi.

Grąsinantis vokiečių konsulo laiškas

Vokiečiai Amerikoje jau tēsi gana drąsiai. Pavyzdžiui, kartą vokiečių generalinis konsulas New Orleans, baronas Edgar Von Spiegel, parašė, grąsinantį laišką vienam Texas vokiš-

ko laikraščio redaktoriui, kurs driso laikraštini dēti naciams nepalankius dalykus.

Už taitai naciai turėjo visą eilę sau palankių laikraščių, kaip, pvz. "Herald" Texas valstybėje. Šis laikraštis drąsiai gyrė Hitlerį:

— Tai yra didžiausias Adolfo Hitlerio nuopelnas, kad jis sukūrė vokiškąją bendruomenę...

Arba tas laikraštis rašė: — Mes aiškiai matome, kad Vokietijos reicho fiureris nėra diktatorius".

K. J. Prunskis

Taupykite... Džiaugsitės

JOSŲ INDELIAI APDRAUSTI IKI \$5,000.00.

SKOLINAM PINIGUS PIRMIEMS MORGICIAMS LENGVAIS MENESINIAIS ISMOKĖJIMAIS.

Zymi lietuvių finansinė įstaiga MES MOKAME 3 1/2% 46-ti metal sekmingai patarnauja

KEISTUTO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

JOS. M. MOZERIS, Sec'y.

3236 S. Halsted St. Tel. Calumet 4118

NEZICURINT KUR BONA — NAMUOSE — SVECIUOSE — AR VAZINEJANT LAUKUOSE — VISA CHICAGOS IR APYLINKES LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOMI:

MARGUTIS RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ

Vienintelis ir smagiausias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje! — VIENUOLIKTI METAI! — SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 v. v.

WHFC—1450 kil.
6755 So. Western Avenue
Phone: GROvehill 2242

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Rugs — Radios — Refrigerators — Washers — Mangles — and Stoves.
Nationally advertised items.

ALEX ALESAUSKAS and SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 South Western Avenue, Chicago
Telefonas — REPUBLIC 6051

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Dar Žemomis Kainomis.

PIRM PIRKIMO

Atvyk į mūsų Jarda ir apžiūrėk statų ir aukštą rūši LENTŲ—MILL—WORK — SROGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ. Dėl garažų, porėjų, visų, skiepų ir flatų. PASITARK SU Mūsų EKSPERTAIS dėl konstrukcijos ir pertaisymo namų.

Storm Sash, Combination — Door and Insulation
APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS DYKAI •

Cash arba Lengvais Išmokėjimais

STANLEY LITWINAS, General Manager

CARR-MOODY LUMBER CO.

LIETUVIAI SALESMAI

3039 South Halsted St. Tel. VICTORY 1272

Unbeatable Team—Soldier, Bond Buyer

Help Him
Every \$3.00 you put into War Bonds buys 144 rifle bullets

Help Yourself
Every \$3.00 you put into War Bonds brings you back \$4.00

FOR VICTORY
AT LEAST 10% OF YOUR PAY EVERY PAYDAY

Four new color posters soon will be seen all over the United States, emphasizing new themes in the War Bond sales campaign. The poster reproduced above stresses the double-purpose utility of War Bond purchases.

U. S. Treasury Dept.
7-28012-1

DIDELIS IŠPARDAVIMAS MUSŲ MILZINISKO STAKO MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ. PASINAUDOKIT PROGA DABAR KOL DAR NEIŠPARDUOTI. TUBOS, CLARINETAI, TRUMPETAI, SAXAPHONES, FLUTES su "cases" — \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvam grojimui. KONCERTŲ GITARAI, SPANISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKLOS, TENOR BANJOS — \$5.00, \$5.50, \$12.50 iki \$35.00. STRIUNINIAI BASAI — \$60.00, \$125.00 ir \$150.00. BASO UZDENGALAS — \$12.00. SMICHLAI SMUKLOS, STRIUNINIAI BASAMS, VIOLAS ir CELLO — \$1.50, \$3.00, \$5.00, \$10.00 ir \$15.00. Striunos dėl visų viršmūšy instrumentų. BASS DRUMS, SNARE DRUMS — \$18.50, \$25.50, \$35.00, \$50.00. PEDALAI, HI BOYS, CYMBOLS, DRUM HEADS patalinti jums palauklant. MOUTH PIECE visiems brass ir "reed" instrumentams pritaikomi jūsų lūpoms. EKSPERTŲ VIKTOR IR PHONOGRAPH patalysmas. Atstatymas visų dalių Clarinetams, Triūboms, Saxaphones, Smukloms ir Guitarams. GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP 914 Maxwell St., Chicago.

ELEKTRINIAI BOTAGAI

Elektriniai botagai naudojami arklių lenktynėse. Ši paslaptis buvo atidengta

Visose arklių lenktynėse Adelaidėje netikėtai buvo pastebėta, kad kai kurie lenktynininkai naudojo "elektrinius botagus". Kiekvienam aišku, kad šios rūšies botagai buvo naudojami tik tam, kad geriau paragintų arklius. Nuostabieji botagai iš pažiūros atrodo visai tokie patys, kaip ir visi kiti, tik toks skirtumas, kad kiekviename jų iš galo yra paslėpta baterija, kuri sujungta 300 metrų ilgio geležinio metalo vijomis suvyta špulė. Tokia špulė nedidelę baterijos įtampą pakelia vėl iki dviejų arba trijų voltų. Lenktyniavimo jojimo metu jei tik raitelis pastebi, kad jo arklys ima lėčiau bėgti bei neberegauoti pentinių raginimus, arba paprastų botago smūgių, lenktynininkas tuoj arklių paragina elektra.

Adelaidėje jau ne nuo dabar pastebėta, kad arkliai lenktynių metu raginami kažkokiomis nepaprasto-

mis priemonėmis, tačiau niekam iki šiam laikui nebuvo pasisėkė jų paslaptinųjų priemonių surasti. Šis savotiškas botagas nesiskiria nuo visų kitų, nei svoriu, nei išvaizda. Pagaliau, nemokėdamas neįjungsi elektros srovės.

Roselando karnivalas

Rugp. 10 d. vakare prasideda Visų Šventųjų parapijos karnivalas, kuris tęsis iki 19 d. rugp. Be įvairiausių pramogų, bingo bus taipgi dovanos tiems, kurie pirmą dieną atvykę įmes į dėžutę savo vardą ir pavardę ir adresą. Klebonas, kunigai ir visi karnivalo ruošėjai laukia gausios publikos ir pramogas ir laimėjimus.

Chicago policijos departamentas artimoj ateityj varžytinių keliu parduos 230 suraštų vogtų dviračių.

Priešui puolant iš oro

Civilių apsaugos vadovybei paskelbus artėjantį prie miesto priešą ir įsakius visuotiną miesto nutemdytą, jei tuo metu pasitaikytų būti toliau nuo namų ir arti nesi-rastų slėptuvės, reikia atsigulti — tikrai ne ant gatvės, prie šalvygatvio, kaip atvaizde parodoma, bet prie artimiausio namo sienos. Atsigulus prie šalvygatvio yra pavojus būti suvažinėtam, jei aptemdymo metu būtų išaukta policija, gaisrininkai ar greitosios pagalbos automobiliai.

Svetimšaliams nepiliečiams proga veltui pasiruošti prie pilietybės

Works Projects administracijos pilietybės pamokų programa yra susijusi su nacionaline pilietybės pamokų programa (National Citizenship Education Program). Nacionalinė programa yra federalinės vyriausybės plano dalis tikslu padidinti ir pagerinti civilinių moralę ir sustiprinti nacionalinę apsaugą, kooperuojant daugeliui viešųjų ir privačių agentijų.

Pamokų nemokamos (vel tui) klasės turimos mokyklose, knygynuose, parkų pastatuose (field houses), socialiniuose centruose ir kitose vietose.

Į pamokas kviečiami svetur gimę asmenys, norintieji pasiruošti naturalizacijos kvotimams, taip pat ir piliečiai, kad plačiau patirti apie pilietybės reikšmę ir piliečių priedermes.

Kur susidaro grupė iš 10 arba daugiau nepiliečių ir nori turėti pamokas sau parinktoje vietoje, gali kreiptis į WPA Citizenship Education Program, 1249 So. Wabash ave. arba telefonu Calumet 3663 klausti "Class Information Service".

Pamokų klasių yra daug įvairiose miesto dalyse. Nurodome tik tas vietas, kurios, mūsų nuomone, lietuviams yra parankiausios.

Hull House, 800 S. Halsted gt., pamokos popiet ir vakare antradieniais ir ketvirtadieniais.

Dievo Apvaizdos parap. salėje, 713 W. 18 gt., pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 7:00 iki 8:00 vakaro.

Šv. Kazimiero mokykloje, 2228 So. Whipple gt., pirmadienį ir trečiadienį, 7:00 iki 9:00 vak.

Mark White Square parkas, 2900 So. Halsted gt., pirmadienį ir trečiadienį, 7:00 iki 9:00 vak.

Fellowship House, 831 W. 33 gt., pirmadienį ir ketvirtadienį, 1:00 iki 3:00 popiet.

McKinley Park, 39 gt. ir Western ave., antradienį, 5:00 iki 6:30 vak.

Davis Square parkas, 4400 So. Paulina gt., antradienį ir ketvirtadienį, 6:30 iki 7:30 ir 7:30 iki 9:30 vak.; be to antradieniais dar nuo 12:30 iki 2:30 dieną.

American Legion Post 271, 4416 So. Western ave., antradienį ir ketvirtadienį, 4:00 iki 6:00 vak.

Sherman Park, 52 gt. ir Racine ave., trečiadienį ir ketvirtadienį, nuo 1:00 iki 3:00 popiet.

Marquette Park, 6700 Kedzie ave., pirmadienį ir trečiadienį, nuo 1:00 iki 3:00 popiet.

Ogden Park, 65 gt. ir Racine ave., antradienį ir ketvirtadienį, 7:00 iki 9:00 vak.

Bossonor parkas, 8900 S. Muskegon ave., antradienį ir penktadienį, 2:00 iki 4:00 popiet.

Šv. Petro ir Povilo parap. salėje East 91 gt., antradienį ir ketvirtadieniais, nuo 1:00 iki 3:00 popiet.

Racionavimo knygelės

Ziniomis iš Washington, Office of Price Administration ruošia racionavimo knygeles, kuriomis ateityje bus apimta visi racionuojami daiktai. Paskelbus racionavimus, knygelės bus išdalintos gyventojams.

13-a nepiliečių vokiečių suimta

Policijos padedami federaliniai agentai Chicagoj suėmė tryliką įtariamųjų nepiliečių vokiečių, vyrų ir moterų. Išardyti arba bus paleisti arba bus paimti į koncentracijos stovyklą kaip svetimšaliai priešai.

Vienas suimtųjų vokiečių pareiškė, kad jis verčiau pasidarysias galą, negu kariausias prieš Vokietiją.

Pas suimtuosius rasta kvietimų, kad jie pirktų vadinamųjų Reichswander markių. Šios markės yra specialės ir gali būti vartojamos tik Vokietijoje gerinti, arba įsigyti nuosavybes.

Mirė pažymėtinas karo veteranas

Hines Memorial ligoninėj mirė pirmojo pasaulinio karo veteranas Edward F. Younger, chicagietis, kurs 1921 m. spalio 24 d. Prancūzijoje iš keturių mirusių neidentifikuotų amerikiečių kareivių paskyrė nežinomąjį kareivį, kurs yra palaidotas nacionalinėse Arlingtono kapinėse. Jo paminkle iškalts toks angliškas įrašas: "Čia garbingai ilsisi amerikietis kareivis, tik vienam Dievui težinomas".

Younger buvo armijos seržantu (puskarininkiu). Jis buvo aštuonių karių grupėje, kuri iš Amerikos pasiūsta Prancūzijoje išrinkti nežinomąjį kareivį. Tenai jam teko tą pareigą atlikti. Jis ta garbe didžiavosi.

Velionis Younger dirbo Chicagojos pašte.

U. S. prokuratorija prieš laikraščius

Ass. Press praneša iš Washingtono, kad U. S. generalinio prokuroro Francis Biddle nuosprendžiu federalinė "grand jury" imsis tardyti kai kurių laikraščių priešingą karo metu poelgi. Laikraščiai šįmet birželio 7 d. padavė necenzūruotų žinių apie U. S. laivynas su japonų laivynu įvykusios Midway kautynes.

Prokuratorija neišvardina laikraščių. Bet Ass. Press iš Office of War Information patiria, kad tie laikraščiai yra The Chicago Tribune, New York Daily News ir Washington Times Herald.

Apiplėšta lietuvių įstaiga

Trys jauni kaukuoti plėšikai penktadienį užpuolė Keistuto Saving & Loan Association, 3236 So. Halsted gat. Iš jų du perlipo pus šeštos pėdos aukštą sienelę, kur dirbo dvi klerkos. Grasindami revolveriais pagrobė 445 dol. ir paspruko. Buvo pasiryžę pagrobti ir čekius. Bet klerkos pareiškė, kad jiems nebus įmanoma čekius iškeisti, tad ir neėmė. Association sekretorius J. Mozeris tuo metu buvo užpakaliniam kambary ir jis nežinojo, kas ofise darosi.

50.000 tonų gumos liekanų

Reconstruction Finance Corporation Chicago šakos manažeris F. M. Murchison praneša, kad mūsų mieste dviejose vietose yra sukrauta 50.000 tonų surinktų gumos liekanų.

Iš Washingtono atvyksta Chicago gen. prokuroro asistentas T. W. Arnold teisme kaltinti muzikinių organizacijos viršininkus.

Stasė Petrauskaitė, žinoma Bridgeporto veikėja, saraše ištremtųjų Sibirian lietuvių rado ir savo kaimynę, mokslo draugę. Ji buvo vedus, bet koks likimas ištiko jos vyrą ir vaikus — nieko nežino. Laukia laiško iš Raudonojo Kryžiaus.

Jonas ir Adella Kalvaičiai, 5713 So. May St., įsigijo naują automobilį, kurį sako parodysią savo draugams ir pažįstamiems būsimam Šv. Kryžiaus parapijos piknike. Kalvaičiai yra stambūs ne tik parapijos, bet ir organizacijų rėmėjai (Labd. Sąjungos amžini nariai), bet ir aukotojai kilniems reikams. Augina sūnų ir dukterį.

Genovaitė Kleivickaitė jau plačiai išgarsėjus dainininkė, pakviesta dainuoti Waukegano Lietuvių Dienos programoj. Toji vaukeganiečių diena įvyks kaip ir kitais metais Foss parke, No. Chicago. Praeitą pavasarį G. Kleivickaitė labai gražiai pasirodė Chicago Opera Co. suruoštam "Cavalera Rusticana" vaidinime, o praeitą žiemą "Draugo" koncerte.

Antanas Putis, gyvenąs 4409 So. Artesian Ave., yra Morrison viešbuty vienas virėjų (cook). Sužinojęs, kad tam viešbuty yra seimas Studentų ir Profesionalių Sągų, pasistengė dalyvauti jo posėdžiuose ir bankiete. Jis yra L. Vyčių org. narys.

Ant V. Bučinskaitės, 2319 S. Oakley Ave., rankos piršto teko pastebėti aukso žiedas su gražia deimanto akim. Tas duoda suprasti, kad ji susižiedavusi, tik vestuvių diena dar nenustatyta, nes sužadėtuotinis tarnauja U. S. karo laivyne.

Waukegan Lietuvių Diena, kuri įvyks sekmadienį, rugpiūčio 16, Foss parke, No. Chicago, ruošias ir daugelis Chicago lietuvių. Waukegan lietuviai kasmet suruošia šaunias iškilmes.

Extra! Extra!

Marquette Manor
2-jų aukš mūr. 2x6 namas — žemės plotas 30 pėdų; karštas vanduo: yra ir garadžiūs 2 automobiliai. Kaina \$12,300
4 fletų mūr. 1x5 — 3x4 kamb. žemės sklypas yra 36x125 p. Garadžiūs 2 auto-mobiliai. Kaina \$11,800
Modernus 5 kamb. 'cottage' su aukštu cemento fundamentu: 39 pėdų plotis. Kaina \$5,400
5-kvi kamb. medinis 'cottage' su 75 pėdų frontu. Yra ir garadžiūs 2 automobiliai. Kaina \$4,500
3 fletų mūr. namas (2x5 - 1x4 - 1x3), nuomos \$140.00 Steam heat, 2 automobiliai garadžiūs, arti 70-ton ir So. Halsted Street. Kaina \$7,500

Brighton Park
2x4 kamb. mūrinis namas — bungalow stogas, saulės anslonas yra fronte. Kaina \$8,500

H. WOJCIECHOWSKI
J. MAY
W. BRZEZINSKI
5209 SO. ASHLAND AVENUE

Labdarių Sąjungos 5 kuopa, Bridgeporte, yra nutaręs senelių prieglaudoj įrengti vieną kambarį. Tam tikslui jau yra įnešus \$125. Tam pačiam tikslui kuopa rengia pikniką rugp. 16 d., Labdarių ūky. Manantieji troku vykti į tą pikniką prašomi vietas užsisakyti Gudų krautuvėje.

Tautų Dienos Chicagoj (Soldier Field) reikalu lietuvių (adv. J. Grish iniciatyva) susirinkimas buvo liepos 30 d. adresu 188 W. Randolph St. Dalyvavo būrelis veikėjų. Išklausa pranešimai iš ruošiamos tai dienai programos. Diena bus rugpiūčio 23. Kitas susirinkimas bus rugp. 5 d.

Kun. M. Pankaus, klebono Šv. Andriejaus lietuvių parapijos, New Britain, Connecticut, rūpesčiu, kaip laikraščiai praneša, viepą sekmadienį vietoj paprastų dešimtukų vietos suoluose bažnyčioje, kiekvienas parapijietis turėjo pirkti už 25, ar 50 centų karo ženklelį (stamp). Tuo būdu karui laimėti Dėdei Samui sukelta keletas šimtų dol.

Antanas ir Agnes Butkai, buvę Chicago Heights pavyzdingi gyventojai ir biznieri, šiomis dienomis persikėlę gyventi į Chicago. Čia nusipirko apartamentinį namą adresu 6042 S. Washtenaw Ave. Butkai turi sūnų daktarą ir žentą advokatą. Abu tarnauja U. S. kariuomenėje ir užima aukštas vietas: dr. W. Butkus — gydytojų tarpe, o advokatas — laivyne.

BE 100% WITH YOUR

PASKOLOS DAROMOS

ANT PIRMŲ MORGICIŲ GREITAI IR PIGIAI MENESINIAIS ATMOKEJIMAI

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Association OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas: Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

Mūsų Didelė Krautuvė

Rakandų, Radio, Jewelry, po vienu stogu

3241 South Halsted St.

Budrikas nuoširdžiai užkviečia visus atsilankyti į milžinišką Rugpiūčio Mėnesio Išpardavimą Rakandų, Gesinių Pečių, Parlor Setų, Lovų, Matrasų, Radio, Karpetų. Kainos žemos — sutaupymas nuo 30 iki 50 nuoš.

JOS. F. BUDRIK

INCORPORATED

3241 So. Halsted St.

Tel.: CALUMET 4591

Budriko Leidžiami Lietuviški Programai:
WCFL 1000—K Sekmadienio vakare 9-tą valandą
WHFC 1450—K Ketvirtadienio vakare 7-tą valandą